

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
IXTISOSLASHTIRILGAN TA’LIM MUASSASALARI AGENTLIGI
HUZURIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO BAHOLASH
ILMIY-AMALIY MARKAZI**

**UMUMIY O‘RTA TA’LIM MUASSASALARIDA FRANSUZ TILI FANI
BO‘YICHA NOMZODLARINI TANLOV ASOSIDA
ISHGA QABUL QILISH SINOVI UCHUN
FOYDALANILADIGAN TEST TOPSHIRIQLARI
SPETSIFIKATSIYASI**

UMUMIY O‘RTA TA’LIM MUASSASALARIDA FRANSUZ TILI FANI BO‘YICHA NOMZODLARNI TANLOV ASOSIDA ISHGA QABUL QILISH SINOVI UCHUN TEST TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

Mazkur spetsifikatsiya Fransuz tili fani bo‘yicha nomzodlarni ishga qabul qilish sinovida foydalaniladigan test topshiriqlarining mazmuni, qamrovi, turi, shakli, baholash mezonini va o‘tkazilish tartibiga qo‘yilgan talablarni aks ettiradi.

I. Umumiy tamoyillar

Baholashning asosiy maqsadi fransuz tili fani mutaxassislarining fan bo‘yicha nazariy bilimlari, amaliy ko‘nikmalari va kasbiy kompetensiyalarini kompleks baholashdan iborat.

Test topshiriqlari kasbiy faoliyatda zarur bo‘ladigan bilimlarni tanish va notanish vaziyatlarda qo‘llash, muammoli holatni tahlil qilish hamda maqbul yechimni tanlashga yo‘naltiriladi.

II. Me‘yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirining 2026-yil 15-iyundagi 203-son “Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi tizimidagi davlat maktabgacha ta’lim tashkilotlari va umumiy o‘rta ta’lim muassasalari xodimlarini tanlov asosida ishga qabul qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi buyrug‘i.

III. Baholash qamrovi

Fransuz tili fani bo‘yicha 40 ta test topshirig‘i taqdim etiladi va ularni bajarish uchun 60 daqiqa vaqt beriladi. Test topshiriqlarida yagona to‘g‘ri javobni talab qiladigan (Y1), moslashtirishni talab qiladigan (Y2) hamda ketma-ketlikni talab qiladigan (Y3) yopiq turdagi topshiriqlardan foydalaniladi. Test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim hamda ko‘nikmalar bo‘yicha taqsimoti quyidagi jadvalda aks etgan:

Mutaxassislik fani bo‘yicha tuziladigan test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim va ko‘nikmalar bo‘yicha taqsimoti

1- jadval

Mazmun sohasi	Baholanadigan konstruktlar	Test topshiriqlari soni
I. FRANSUZ TILI		40 ta
1. Tilning amaliy qo‘llanilishi (1 - 35 savollar)		

Fonetika	- Minimal juftliklar (paires minimales) orqali ma’no farqlovchi tovushlarni kontekstga qarab ajratish (masalan: dessus/dessous, vent/vin, bon/pont); - Ko‘p bo‘g‘inli so‘zlarda va ritmik guruhlarda (groupe rythmique) urg‘uning bo‘g‘inga tushishini aniqlash; - Gapning mazmuniga qarab mantiqiy urg‘u qaysi so‘zga tushishini belgilash; - Gapdagi mantiqiy urg‘u va ohang (intonation) turlarini (ko‘tariluvchi/pasayuvchi) farqlash.	8
Grammatika	- grammatik strukturaning nomini va qo‘llanilish o‘rinlarini tanlash; - berilgan kontekstga mos grammatik birlik tanlash; - berilgan nutq namunasida grammatik xatoni topish va tushuntirish; - berilgan gap yoki jumlaning grammatik transformatsiya qilish (o‘zgartirish); - grammatik xato sababini berilgan variantlar ichidan tanlash; - berilgan gapning grammatik jihatdan to‘g‘ri o‘zgartirilgan variantini aniqlash; - o‘xshash grammatik shakllardan ma’noga eng mosini tanlash; - orfografik savodxonlikni tekshirish, qaysi biri to‘g‘ri misol uchun: “mettez yoki metez”.	8
Leksika	- berilgan kontekstga mos leksik birlikni tanlash; - berilgan leksik birlikning kontekstdagi ma’nosini aniqlash; - berilgan leksik birlikka kontekstga mos sinonimni tanlash; - so‘z yasaliishi qoidalari asosida berilgan kontekstga mos so‘z yasash; - ma’nosi yaqin bo‘lgan leksik birliklar orasidan kontekstga eng mosini tanlash (near-synonyms: dire / parler / raconter / s’exprimer).	8

Pragmatika	- berilgan vaziyatga mos ogʻzaki va (yoki) yozma nutq namunasini tanlash; - berilgan ogʻzaki va (yoki) yozma nutq namunasining kontekstda nazarda tutilgan maʼnosini anglash (sens littéral (toʻliq maʼno), interprétation non pertinente, sens opposé, sens exagéré); - berilgan ogʻzaki va (yoki) yozma nutq namunasining ijtimoiy va kommunikativ jihatdan kontekstga mosligiga baho berish. - diskurs (suhbat) asosida mos javobni tanlash (déclaration aléatoire, commentaire hors sujet, fait non pertinent, remarque confuse); - berilgan kontekstga mos muloqot strategiyasini aniqlash (faire une suggestion au lieu d’une demande, donner des informations sans rapport, exprimer une opinion au lieu de poser une question, ignorer l’intention du locuteur); - xohish yoki niyatni farqlash (donner un ordre direct, exprimer de la colère, poser une question non pertinente, faire une déclaration sans rapport avec l’intention).	8
2. Oʻqib tushunish (36 - 40 savollar)		
Oʻqib tushunish	- matnning asosiy gʻoyasi, maqsadi va auditoriyasini, muallif pozitsiyasini aniqlash; - matnda ochiq aytilmagan maʼlumotlar, fikrlar, gʻoyalarni anglash; - matndagi fakt va fikrni farqlash; - matnda tasvirlangan voqealar ketma-ketligini tushunish; - matn qismlari oʻrtasidagi mantiqiy va diskursiv bogʻlanishlarni tushunish (masalan, sabab-oqibat, qarama-qarshilik, izohlash, ketma-ketlik) - matndagi argumentlarni topish, asoslovchi dalillar bilan.	8

Test topshiriqlarining kognitiv koʻnikmalar boʻyicha taqsimoti quyidagi jadvalda aks etgan:

2- jadval

Kognitiv koʻnikmalar taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi
-----	-----------------	-------

1	Bilish va tushunish	Fanga doir nazariy ma'lumotlar, atamalar, qoidalar, tushunchalarni eslab qolish, ularning mazmuni, maqsadi va qo'llanilishini tushunish
2	Qo'llash	Bilim, tushuncha va protseduralarni yangi (notanish) kontekstlarda qo'llay olish
3	Mulohaza qilish	Faktlar, dalillar, fikrlarni taqqoslash, tahlil qilish, taxmin qilish va xulosa(lar) chiqarish

IV. Baholash mezonlari

Test topshiruvchining umumiy natijasini (raw score) hisoblash uchun har bir to'g'ri javobga 2,5 ball, noto'g'ri javob uchun ball berilmaydi. Umumiy eng yuqori natija 100 ballni tashkil etadi.

V. Imtihon tartibi

Test topshiruvchi imtihonga shaxsini tasdiqlovchi hujjat bilan keladi va test tashkilotchisi tomonidan belgilangan tartibga rioya qiladi. Imtihon boshlanishidan oldin test topshiruvchilarga topshiriqlarni bajarish hamda javoblarni belgilash tartibi tushuntiriladi.

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet, quloqchin, elektron eslatma, ruxsat etilmagan bosma yoki elektron materiallardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish va nazoratchi ko'rsatmalariga amal qilmaslik taqiqlanadi. Qoidabuzarlik aniqlanganda, belgilangan tartibda rasmiylashtiriladi va test topshiruvchi imtihondan chetlashtirilishi mumkin.

VII. Tavsiya etiladigan asosiy adabiyotlar

1. 9-sinf "Décibel 5" (Méthode de français) M.Butzbach; R.Fache C.Martin, R.Nunez, D.Pastor; I.Saracibar. Didier FLE 2023;
2. 9-sinf "Décibel 5" (Cahier d'activités). M.Butzbach; R.Fache C.Martin, R.Nunez, D.Pastor; I.Saracibar. Didier FLE 2023;
3. 10-sinf "L'atelier+1" (Méthode de français) Marie-Noëlle Cocton, Marie Rabin, Julien Kohlman, Delphine Ripaud. Didier FLE 2023;
4. 10-sinf "L'atelier+1" (Cahier d'activités) Marie-Noëlle Cocton, Camille Dereeper, Julien Kohlman, Delphine Ripaud. Didier FLE 2023;
5. 11-sinf "L'atelier+2" (Méthode de français) Marie-Noëlle Cocton, Marie Rabin, Julien Kohlman, Delphine Ripaud. Didier FLE 2023;
6. 11-sinf "L'atelier+2" (Cahier d'activités) Marie-Noëlle Cocton, Camille Dereeper, Julien Kohlman, Delphine Ripaud. Didier FLE 2023;
7. Réussir le TCF. Olivier Bertrand. Elipses-2009;
8. Grammaire progressive du français. Niveau avancé. Michel Boulares. CLE

- international-2015.;
9. Exercices de grammaire. Niveau B2. Michel Boulares. Hachette-2019.;
 10. Vocabulaire progressif du français. Claire Miquel. CLE international. 2000;
 11. Phonétique progressif du français. Niveau intermedia. Lucile Charliac. CLE international-2008.;
 12. Les 500 exercices de grammaire B2 Marie-Pierre Caqueneau Hachette 2011;
 13. 1000 questions de français. Dominique Le Fur. Le Robert 2012;
 14. 1000 mots pour réussir ... Claude Lebrun. Belin;
 15. «Manuel de français. Попова И.Н., Казакова Ж.А., Ковальчук П.Н.». 2021–2024;
 16. А. С. Кулигина («Le français en perspective») 2010–2015.

Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.